

Wymagania edukacyjne z przedmiotu Muzyka klasa 5

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

Realizuje wymagania podstawowe i ponadpodstawowe

- prawidłowo i całkowicie samodzielnie śpiewa piosenki z podręcznika oraz repertuaru dodatkowego,
- prawidłowo gra na różnych instrumentach melodycznych melodie z podręcznika oraz z repertuaru dodatkowego,
- samodzielnie odczytuje i wykonuje dowolny utwór,
- potrafi rozpoznać budowę utworu muzycznego,
- posiada wiedzę i umiejętności przekraczające poziom wymagań na ocenę bardzo dobrą,
- bierze czynny udział w pracach szkolnego zespołu muzycznego lub chóru,
- osiąga znaczące wyniki w muzycznych konkursach pozaszkolnych, np. festiwalach piosenki, konkursach
- jest bardzo aktywny muzycznie, także w środowisku pozaszkolnym – uczestniczy w dodatkowych zajęciach szkolnego zespołu muzycznego, chórze, lokalnej orkiestrze oraz za udział w ich występach, w środowisku lokalnym
- wykonuje różne zadania twórcze, np. układa melodię do wiersza, akompaniament perkusyjny do piosenki.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

Realizuje wymagania podstawowe i ponadpodstawowe

- prawidłowo śpiewa większość piosenek przewidzianych w programie nauczania
- prawidłowo gra na instrumentach melodycznych większość melodii przewidzianych w programie nauczania,
- potrafi bezbłędnie wykonywać rytmy – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych,
- potrafi rytmizować teksty,
- rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać,
- zna i stosuje podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy,
- podaje nazwiska wybitnych kompozytorów z programu nauczania.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

Realizuje wymagania podstawowe i w niepełnym zakresie ponadpodstawowe

- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa pieśni i piosenki jednogłosowe,
- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela gra kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym,

- wykonuje proste rytmy – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych,
- rytmizuje łatwe teksty,
- zna podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy i wie, co one oznaczają,

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

Realizuje wymagania podstawowe

- niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela śpiewa niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania,
- niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela gra na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym niektóre melodie przewidziane w programie nauczania
- wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych,
- zna tylko niektóre terminy i pojęcia muzyczne,

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

Realizuje wymagania podstawowe w niepełnym zakresie

- niedbale, nie starając się poprawić błędów, śpiewa kilka najprostszych piosenek przewidzianych w programie nauczania,
- niedbale, nie starając się poprawić błędów, gra na instrumencie melodycznym gamę i utwory przewidziane w programie nauczania (1,2,3)
- niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- myli terminy i pojęcia muzyczne,
- dysponuje tylko fragmentaryczną wiedzą,
- najprostsze polecenia – ćwiczenia rytmiczne – wykonuje z pomocą nauczyciela.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

Nie realizuje wymagań podstawowych

- mimo usilnych starań nauczyciela, wykazuje negatywny stosunek do przedmiotu oraz nie opanował wiadomości i umiejętności w zakresie podstawowych wymagań edukacyjnych przewidzianych programem nauczania danej klasy,
- mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać najprostszych poleceń wynikających z programu danej klasy, wykazuje ciągły brak zaangażowania i chęci do pracy, notorycznie nieprzygotowany do zajęć,

Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze po uwagę:

- indywidualne możliwości i właściwości psychofizyczne każdego ucznia;
- wysiłek oraz zaangażowanie ucznia w pracę na lekcji;
- aktywność podczas zajęć;
- samodzielność w wykonywaniu ćwiczeń;
- zainteresowanie przedmiotem i stosunek do nauki;

Wymagania podstawowe- klasa 5

I. Indywidualna i zespołowa ekspresja muzyczna.

1. W zakresie śpiewu. Uczeń:

- śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem) minimum 10 różnorodnych utworów wokalnych w roku szkolnym:
- piosenki z repertuaru dziecięcego, młodzieżowego, popularnego i ludowego, „Z naszymi marzeniami”, „Na wędrowną”, „Śpiewanka ABA”, „Andrzeju, Andrzeju”, „A idźże chodaczku”, kolęda „Wśród nocnej ciszy”, „Z kopyta kulig rwie”, „Mały kanon”, „Gdy Chopin grał”, „Hej na krakowskim rynku”, „Sokoły”, „Chodź pomaluj mój świat”, „Mokro”, „Ja mam tylko jeden świat”, „Stokrotka”
- wybrane pieśni (w tym artystyczne i patriotyczne), „Pierwsza Brygada”, „Piechota”
- kanony: „Mały kanon”, „Panie Janie”, gama C- dur, Bele mama, „Płonie ognisko w lesie”
- poprawnie śpiewa z pamięci, zachowując należyłą postawę, hymn państwowy „Mazurek Dąbrowskiego”;
- śpiewa, dbając o emisję i higienę głosu, stosuje ćwiczenia oddechowe, dykcyjne i inne, zachowując naturalne właściwości głosu;
- wykonuje solo lub w zespole „rapowanki”, rytmiczne recytacje itp.:(„Rapowanka” str.34.)”

2. Tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie:

- struktury melodyczne,
- sygnały dźwiękowe (w kontekście danej tonalności),
- prosty dwugłos (burdon, ostinato, głos towarzyszący górny lub dolny),
- głosowe ilustracje dźwiękowe (onomatopeje) do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów;
- improwizuje wokalnie oraz tworzy – pod kierunkiem nauczyciela i samodzielnie – różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad.

3. W zakresie gry na instrumentach. Uczeń:

- gra na instrumentach ze słuchu lub/i przy pomocy nut (w zespole lub/i solo) na jednym lub kilku instrumentach melodycznych (do wyboru np. flet podłużny, pianino, keyboard, gitara, dzwonki,) oraz perkusyjnych niemelodycznych:
- schematy rytmiczne,
- melodie,
- proste utwory- „Włazł kotek na płotek”, „Sto lat”, „Śpiewanka ABA”- Trzy kurki, kolęda „Wśród nocnej ciszy”, gama C- dur w kanonie, „Oszukałaś, okłamałaś”,

- akompaniamenty;
- odtwarza gestodźwiękami proste rytmy i schematy rytmiczne;
- tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie:
 - a) proste struktury rytmiczne,
 - b) swobodny akompaniament rytmiczny i melodyczny,
 - c) instrumentalne ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów;
- improwizuje oraz tworzy – pod kierunkiem nauczyciela lub/i samodzielnie – różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad, z użyciem dostępnych lub wykonanych przez siebie instrumentów.

4. W zakresie ruchu przy muzyce. Uczeń:

- odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne;
- wykonuje podstawowe kroki, figury i układy taneczne:
 - a) polskich tańców narodowych: krakowiaka,
 - b) wybranych tańców różnych narodów np. polki
 - c) wybranych tańców towarzyskich (fakultatywnie);
- improwizuje za pomocą gestu i ruchu oraz tworzy ilustracje ruchowe do muzyki.

5. W zakresie słuchania i percepcji muzyki. Uczeń:

- świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej (fragmentów lub/i w całości):
Ludwig van Beethoven- IX Symfonia cz.4, Aram Chaczaturian- Taniec z szablami, Chopin- Walc Des-dur-ABA1- ?, Beethoven- Menuet G-dur- ABA, Stanisław Moniuszko- „Bajka, uwertura fantastyczna”, Johann Pachelbel- Kanon D- dur, F.Chopin – Mazurek D- dur op.33 nr2, Koncert fortepianowy e- moll cz.2, Wacław z Szamotuł- pieśń, G. Verdi- Va pensiero z opery Nabucco, , E. Grieg- „Poranek”, N. Rimski- Korsakow- Lot trzmiela, C.Saint- Saens- Słoń
 - a) muzyki jazzowej i rozrywkowej,- Piotr Rubik- Psalm dla Ciebie, muzyka gospel, przykład rock and rolla, piosenki E. Presleya
 - b) polskich pieśni artystycznych i patriotycznych- „Pierwsza Brygada”, „Piechota”
 - c) utworów ludowych w postaci oryginalnej i artystycznie opracowanej ; Krakowiak od Tarnowa, Ludomir Różycki- Krakowiak z baletu „Pan Twardowski”, przykłady muzyki ludowej naszych sąsiadów
- rozpoznaje ze słuchu:
 - a) brzmienie instrumentów muzycznych- instrumentów strunowych
 - b) podstawowe formy muzyczne: AB, ABA, ABA1
 - c) polskie tańce narodowe- *mazur*, krakowiak
 - d) aparat wykonawczy: solista, chór, orkiestra, zespół folkowy;
 - e) rozpoznaje i analizuje utwory muzyczne określając ich elementy, nastrój i charakter, formułuje wypowiedzi, stosując pojęcia charakterystyczne dla języka muzycznego;
- przedstawia słuchaną muzykę za pomocą środków pozamuzycznych (łączy muzykę z innymi obszarami wiedzy):

- a) odzwierciedla graficznie cechy muzyki i strukturę form muzycznych,
- b) rysuje, maluje oraz układa teksty do muzyki,
- c) werbalizuje emocje i odczucia,
- d) opisuje słowami cechy i charakter słuchanych utworów.

6. Język i funkcje muzyki, myślenie muzyczne, kreacja i twórcze działania.

Uczeń zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce:

- podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk, gama, **akord, akompaniament**) oraz zależności między nimi;
- określa podstawowe elementy muzyki (rytm, melodię, **harmonię, agogikę**, dynamikę, kolorystykę).

Uczeń odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej:

- nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii;
- różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz;
- zna skróty pisowni muzycznej, np.: **repetycja, volty, da capo al fine**;
- zna podstawowe oznaczenia: **metryczne, agogiczne, dynamiczne** i oraz **fermatę**;
- potrafi posługiwać się symboliką beznutową (np, fonogestyką, , tataizacją).

Uczeń wykazuje się znajomością i dokonuje podziału:

- instrumentów muzycznych ze względu na źródło dźwięku – nazywa i charakteryzuje je;
- głosów ludzkich (sopran, alt, tenor, bas) oraz
- aparatu wykonawczego (**solista, zespół kameralny, chór, orkiestra, , zespół folkowy**).

Uczeń wykazuje się znajomością i dokonuje charakterystyki:

- muzyki ze względu na jej rodzaj (wokalna, instrumentalna, wokально-instrumentalna, , ludowa
- form muzycznych: **budowa okresowa, AB, ABA, ABA1, kanon, koncert**,

Uczeń określa charakterystyczne cechy:

- polskich tańców narodowych: mazura, , **krakowiaka**;
- wybranych polskich tańców ludowych z uwzględnieniem własnego regionu;
- Potrafi uzasadnić własne preferencje muzyczne, argumentując swoje wybory.
- Tworzy, odtwarza i zapisuje muzykę przy użyciu dostępnych technologii.
-

7. Kultura muzyczna, narodowe i światowe dziedzictwo kulturowe. Uczeń:

- zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej;
- zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne;
- poszukuje informacji o muzyce w wydawnictwach książkowych, multimedialnych i innych dostępnych źródłach;

- poznaje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu;
- wyszukuje nagrania z literatury muzycznej w celu zilustrowania twórczości kompozytorów, cech epoki, charakterystyki stylów, przygotowując prezentacje lub/i, muzyczne portfolio;- F. Chopin
- angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska;
- uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych;
- stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców.